
Ministr školství Josef Dobeš v Impulzech Václava Moravce

Ministr školství Josef Dobeš v Impulzech Václava Moravce

Ministr školství Josef Dobeš mluvil v rozhovoru pro Rádio Impuls o začátku školního roku nebo o státních maturitách.

Moderátor (Václav Moravec):

Učitelé se nemusejí bát poklesu platů, uklidňuje je ministr školství Josef Dobeš. Přidáno dostanou všichni vysokoškolsky vzdělaní pedagogičtí pracovníci. Na přilepšení platů kantorů půjdou bezmála příští rok dvě miliardy korun a přilepší si zhruba 110 tisíc zaměstnanců ve školství. Tady jsou slova ministra školství z Věcí veřejných, Josefa Dobeše.

Host (Josef Dobeš):

Nejvíce do výše 20 tisíc povinného nároku dostanou nastupující učitelé, ale i učitelé v posledním tarifu dostanou přidáno v řádu sta korun. Tak to je takové kouzelné řešení.

Moderátor (Václav Moravec):

Kouzelné řešení a slova ministra školství z Věcí veřejných, Josefa Dobeše. Už zítra začíná nový školní rok. Nejen o platech kantorů, protestech školníků, kuchařek a uklízeček bude řeč v následujících minutách. Hostem dnešních Impulsů je totiž právě ministr školství z Věcí veřejných Josef Dobeš. Děkuji, že jste přijal mé pozvání, vítejte v Rádiu Impuls, dobrý večer.

Host (Josef Dobeš):

Hezký podvečer, rádo se stalo.

Moderátor (Václav Moravec):

Pane ministře, jak hodně máte mlhavé vzpomínky na svůj první školní den?

Host (Josef Dobeš):

Řekl bych, že poměrně je mám mlhavé, já jsem nastupoval, já jsem na školu v roce 70 a bylo to v Kunštátě na Moravě, v mém rodišti.

Moderátor (Václav Moravec):

Šel jste do malotřídky v Kunštátě nebo...

Host (Josef Dobeš):

Ne, ne, to je devítiletka, takže taková klasická základní škola. Já se přiznám, že jsem byl tím dítětem, které velmi rychle vystřízlivělo z té radosti ze školy.

Moderátor (Václav Moravec):

Vy jste se těšil do školy?

Host (Josef Dobeš):

Já jsem se, myslím, že v těch mlhavých vzpomínkách je, že jsem se do školy těšil, ale v jasných pak konturách už je, že velmi rychle, zhruba do pár dnů, mě radost přešla, bohužel.

Moderátor (Václav Moravec):

Které předměty pro vás byly hrůzou a děsem?

Host (Josef Dobeš):

Pro mě v první třídě, jo, myslím, že to bylo kreslení a zpěv. Což je ještě dodnes.

Moderátor (Václav Moravec):

Znamená to tedy výchovy?

Host (Josef Dobeš):

Ano.

Moderátor (Václav Moravec):

A přijde vám správné, aby výchovy byly tak přísně hodnoceny, že někteří kantoři kazí vysvědčení právě tělesnou výchovou, hudební výchovou, navíc přibude filmová a taneční výchova, pokud se nemýlím, to jsou předměty, které mají přibýt?

Host (Josef Dobeš):

Tak to jsou takové doplňkové předměty. Já tady ty výchovy vnímám jako podnět dětem, protože dnešní děti vnímám jako poměrně pasivní a když to má být podnět, tak to má být radostí. Proto já s vámi souhlasím, nemělo by to to vysvědčení kazit, ale mělo by to děti podnítit a inspirovat k té činnosti.

Moderátor (Václav Moravec):

Ono letos zasedne do lavic 96 tisíc prvňáčků, to je zhruba o tři tisícovky víc, než tomu bylo loni. Každý ministr školství pronáší při zahájení školního roku projev. Jak dlouho jste si psal svůj projev a četl jste si projev svých předchůdců?

Host (Josef Dobeš):

Původně jsem plánoval, že si je přečtu, tak jak bývá mým zvykem občas porušení předsevzetí, poruším, a jak bývá dalším zvykem, tak jsem to dělal na poslední chvíli. Já jsem měl minulý týden jediný týden dovolenou se svojí rodinou, byli jsme u moře a já jsem tam na lehátku psal projev pro děti.

Moderátor (Václav Moravec):

Počkejte, a o čem jste tedy psal? Promítne se to, že jste projev k zahájení školního roku psal u moře na lehátku v projevu samotném?

Host (Josef Dobeš):

Já věřím, že to ty děti nepoznají. Chtěl jsem, aby to byl projev v něčem netypický a hodně můj a charakteristický pro mě.

Moderátor (Václav Moravec):

V čem bude netypický?

Host (Josef Dobeš):

Tak netypický bude, jsem tam sděloval třeba, že jsem také prvňáček jako ministr a tohle, pak tam bylo možná něco, v čem já ve svém mládí, na co jsem velmi dbal, to znamená, bavím se tam o tom, jak je důležité něco překonat a z toho lehátka od moře se vrátit do povinností. Možná to bylo inspirováno tím mořem, tak jsem tam možná kladl důraz tady na tu vůli a na to něco dokázat a upozorňoval jsem tam na osobnosti, které znám, které právě díky této vlastnosti v životě něco dokázaly.

Moderátor (Václav Moravec):

Které osobnosti to jsou?

Host (Josef Dobeš):

Tak zmínil jsem tam naši sopranistku jednu a jednoho hokejistu.

Moderátor (Václav Moravec):

Když vy zítra řeknete prvňáčkům, že jste taky prvňáček ve vládě, tady jste nám sdělil, že jste se těšil do školy a rychle jste kvůli výchovám vystřízlivěl z té radosti a školních škamen, vystřízlivěl jste i ve vládě?

Host (Josef Dobeš):

Tak já bych řekl, že jsem do vlády nastupoval jako realista, šel jsem tam, protože jsem v tom viděl nějaký úkol, jinými slovy nějakou zátěž. Já se přiznám, že jsem nějak neměl vysněné ministerstvo, že tam budu sedět. Připustím, že ve mně spíš byla malá dušička, jak to všechno zvládnou, jestli se v tom neutopím.

Moderátor (Václav Moravec):

Do prvních ročníků středních škol a učilišť nastupuje od září o víc než 16 tisíc dětí méně, než tomu bylo loni. Ministerstvo školství uvažuje o tom, že doporučí krajům školy postupně rušit a slučovat. Tady jsou slova mluvčího resortu Václava Koukolíčka.

Záznam Václava Koukolíčka:

V tomto směru chce do listopadu Ministerstvo školství představit takový ideální model školy, která by se do budoucna měla stát vodítkem pro to, jak by škola měla efektivně fungovat. V tom modelu by měl být zahrnut ideální počet studentů, ideální počet vyučujících a tento systém by měl pomoci zefektivnit tu síť základních a středních škol tak, abychom se dostali na daleko vyšší i obsazenost a popřípadě došlo k nějakému efektivnímu slučování těch škol.

Moderátor (Václav Moravec):

Zaznamenalo Rádio Impuls slova mluvčího Ministerstva školství Václava Koukolíčka. Pokud by měl ministr školství Josef Dobeš, host dnešních Impulsů, říci, kdy bude fungovat ona efektivní síť škol, tedy optimalizovaná síť škol, je možné, že tomu bude do roka a do dne, že až se tady sejdem příští rok, tak bude síť krajského školství redukována?

Host (Josef Dobeš):

Ona musí být, to je podmínka. Musí být od září 2011 takto redukována, protože jinak nevystačím s rozpočtem. To je jednoduchá věc. Já i hejtmani jsme k tomu nuceni. Stejně tak jak si myslím, že obce a města. Protože jestliže hlavně ty střední školy jsou naplněny ze 60 procent, já tam platím lidi a kraje tam platí provoz, tak oba cítíme, že je to neefektivní, je to nevyužitá a zejména ty úspory já si slibuji v té efektivizaci sítě a jsem připraven dát metodickou pomůcku mým partnerům hejtmanům pro to, jak to udělat.

Moderátor (Václav Moravec):

To je ta ideální škola. Vy říkáte, že k 1. září roku příštího bude síť efektivní a optimální. Tušíte, kolik tou efektivitou a optimalizací bude možné ušetřit?

Host (Josef Dobeš):

Já jsem přesvědčený, že to bude v řádech stamilionů a jsem přesvědčen, jsem připraven k tomuto kroku. Je potřeba být vcelku střízlivý. Nemůžeme dopustit situaci, která nastala v mateřských školkách. Jestliže máme dneska 60-65 procent naplněnosti, tak je potřeba se dostat někam na 90 procent a nechat si tam rezervu na tu vlnu, která přijde i na střední školy. Na druhou stranu až ta vlna na ty střední školy přijde, já věřím, že bude úplně jiné uskupení studentů, kteří přijdou na střední školy, jinými slovy věřím, že minimálně o 20 procent dětí půjde více do učebních oborů.

Moderátor (Václav Moravec):

Vy sám jste tedy připraven se zasadit s hejtmany o tu redukci, protože příští rok by vám nestačily peníze, respektive rozpočet v roce 2012 by současné síti středních a základních škol nevyhovoval?

Host (Josef Dobeš):

Pokud bychom neudělali tyto kroky, tyto nutné kroky, tak bychom se dostali do velkých ekonomických problémů.

Moderátor (Václav Moravec):

Ony už škrtly ve státním rozpočtu zatěžují nebo trápí Ministerstvo školství. V roce letošním proti snižování platů státních zaměstnanců se chystají protestovat 21. září školníci, kuchařky a uklízečky ve školství. Ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek připravil nové platové tarify, které počítají se snížením té základní tarifní složky platu, ale zároveň s vyšší nadtarifní částkou.

Záznam Jaromíra Drábka:

Z toho vyvážení těch dvou opatření vidíte, že to v žádném případě neznamena, že konkrétní pracovník by musel o nějaké peníze přijít. Naopak dává to možnost k motivaci ke zvýšení platové úrovně těch lidí, kteří opravdu jsou ocenění hodní. Naopak to dává prostor pro pružnější ohodnocení rozdílů mezi kvalitou jednotlivých pracovníků.

Moderátor (Václav Moravec):

Konstatoval nedávno ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek a jeho slova zaznamenalo Rádio Impuls. Zatímco pedagogové se o své platy bát nemusejí, naopak náborový příspěvek pro začínající kantory zavádí ministr školství Josef Dobeš, host dnešních Impulsů, tak naopak platy nepedagogických pracovníků jsou drahnou dobu nízké a tarify budou také kráceny o 10 procent. Není možné říci, pane ministře, že jste hodil nepedagogické pracovní přes palubu a proto budou 21. září také demonstrovat a protestovat v Praze?

Host (Josef Dobeš):

Tak já si to takhle nemyslím. My jsme vždycky v programovém prohlášení vlády říkali, že posílíme platy pedagogických pracovníků, to se také stane. Já jsem celé odpoledne v pondělí seděl s panem ministrem Drábkem a přišli jsme na to kouzelné řešení, které nebudu prozrazovat. Na druhou stranu...

Moderátor (Václav Moravec):

No počkejte, kouzelné řešení u pedagogických pracovníků?

Host (Josef Dobeš):

Ano. A já vám tady dám exkluzivní informaci a řeknu vám, že já v tuto chvíli ustupuji z náborového příspěvku, protože dokáži jiným způsobem dostat ty peníze těm mladým učitelům tak, aby to bylo dáno, aby to měli nárokové a k tomu mám peníze pro celou škálu těch učitelů. Proto...

Moderátor (Václav Moravec):

Počkejte, to znamená, vaše výkladní skříň náborový příspěvek 180 tisíc je rozbitá, odpískal jste?

Host (Josef Dobeš):

Není rozbitá, je odpískaná a já se nebráním tomu říct, že když jsem došel k přesvědčení, že ten návrh, který vznikl společně s panem ministrem Drábkem, je lepší a i sníží napětí mezi mladými a starými, garantuje peníze mladým a přidá i těm zkušeným a oprávněně, protože oni budou provádět ty mladé, já věřím, že ta vlna přijde, jenom to nebude v té velké částce, tak jsem ochoten přistoupit a říct, že je lepší řešení než to moje vysněné.

Moderátor (Václav Moravec):

Co jste tedy vykouzli s ministrem práce a sociálních věcí Jaromírem Drábkem, že ustupujete od toho náborového příspěvku pro začínající kantory ve výši 180 tisíc?

Host (Josef Dobeš):

Já budu rád, když komplexní řešení pro všechny ministerstva představí pan ministr Drábek. Já jenom chci říct, že jsme přišli na možnost, jak ty peníze dát do fixního platu, jinými slovy nárokového platu, to znamená, všech 110 tisíc pedagogických pracovníků vysokoškolsky vzdělaných má jisté přidání peněz a k tomu je tam ještě ta nadtarifní nepovinná složka, která se nekrátí a je v rukou ředitelů, že ještě mohou diferencovat mezi těmi pedagogy.

Moderátor (Václav Moravec):

Počkejte, to znamená, ale mohou ale nemusejí? Když se rozhodne ředitel, že nebude tomu začínajícímu mladému dávat tu nadtarifní složku, tak stejně nedostane těch 180 tisíc rozložených v čase, co jste sliboval?

Host (Josef Dobeš):

Dostane začínající učitel vždy 20 tisíc hrubého. Jestli mu k tomu ještě něco přidá ředitel, tak je to na tom řediteli. Já garantuji těm mladým učitelům, že nastoupí dokonce i do mateřských školek učitelky bakalářky vzdělané za 20 tisíc. To je velká revoluce. To je výrazné zvýšení platů třeba učitelkám v mateřských školách.

Moderátor (Václav Moravec):

No to je hezké, že to tady slibujete pedagogickým pracovníkům a vraťme se k těm, kteří proti vám, i proti vám chtějí demonstrovat 21. září, školníci, uklízečky a kuchařky, protože těm budou platy kráceny.

Host (Josef Dobeš):

Těm se sníží o pět procent z těch tarifních mezd, nicméně je tam pořád prostor pro zřizovatele, pro ředitele, jim z těch nadtarifních ty prostředky přesunout, pokud budou cítit, že je to důležité.

Moderátor (Václav Moravec):

Pane ministře, promiňte, vy to opravdu nepovažujete za nespravedlivé, jestliže tady jde příští rok částka dvou miliard korun z Ministerstva obrany, což jste si prosadili jako Věci veřejné, na Ministerstvo školství, tak jste hodil nepedagogické pracovníky přes palubu?

Host (Josef Dobeš):

Já jsem je nehodil přes palubu, oni jsou v celé té množině všech zaměstnanců, to znamená jsou na tom jako všichni ostatní a z téhle množiny vyčnívají pedagogičtí pracovníci. A já jsem rád, že to se podařilo prosadit, připouštím, že nepedagogičtí pracovníci mohou mít plat snížený, na druhou stranu je tam prostor pro ředitele škol a z druhé strany i ministr školství je loajální a bude muset podstoupit tu vlnu odporu, která přijde. Já jsem k tomu připraven a jsem připraven přijmout nepedagogické pracovníky a bavit se s nimi o tom.

Moderátor (Václav Moravec):

No bavit se s nimi o tom, že co s nimi uděláte v roce 2012, když letos, respektive příští rok přijdou o pět procent tarifu?

Host (Josef Dobeš):

Příští rok bude ideální model, kdy rozpočítám každou korunu, která půjde do regionálního školství a ideálně namodeluji školu, kde budou rozpočítáni pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci a pokud se nám podaří uskutečnit tento model, tak ti pedagogičtí pracovníci v té redukci dostanou přidáno, jednoznačně. Tam bude prostor v těch úsporách pro lepší platy i nepedagogickým pracovníkům.

Moderátor (Václav Moravec):

Chápu-li to správně, tak ideální škola jako plán ministra školství Josefa Dobeše k rušení optimalizace sítě škol, rušení některých škol, ta povede i k tomu, že se budete snažit přidat i nepedagogickým pracovníkům z těch úspor, které přinesou rušení škol?

Host (Josef Dobeš):

Ano, když správně efektivně tu síť nastavíme, tak tam bude ještě prostor pro mě i pro hejtmany, abychom vytvořili lepší podmínky.

Moderátor (Václav Moravec):

Nakolik vás trápí a tíží seškrtných 350 milionů korun, peníze na pomůcky?

Host (Josef Dobeš):

Tak je to problém. Já jsem na těch pomůckách vždycky demonstroval, že to školství jde až na dřevě. Já jsem říkal, že dokáží uhájit platy učitelů, to se nakonec potvrdilo a jsem vděčný vládě, že mě rozvázala 1,5 miliardy, na druhou stranu nemám jinde prostor a musel jsem být kolegiální jako všichni ostatní. Na druhou stranu jsem poslal do škol záchranné lano ve formě šablon, peněz z Evropské unie, kde lze čerpat na vybavení škol, na pomůcky a na optimalizaci toho vyučování. A jenom pro vaši informaci, před 14 dny jsem podepsal peníze 900 milionů do škol, první vlnu. Tak 350 milionů ze státního rozpočtu jsme škrtnli, ale z fondů Evropské unie jsme 900 milionů do škol poslali.

Moderátor (Václav Moravec):

Chápu to správně, že to není tak, že nula od nuly pošla, ale naopak ty peníze podle vás, když budou ředitelé říkat, nemáme na pomůcky, snažte se vy jako rodiče a přesouváme tu zátěž na vás, tak budou ti ředitelé klamat, protože celkový objem peněz bude větší?

Host (Josef Dobeš):

Já si myslím, že, já mám děti, takže vím, že ten trend ve školách tak je, že rodiče přispívají na pomůcky. To se děje několik let.

Moderátor (Václav Moravec):

Ano, čím dál víc přispívají.

Host (Josef Dobeš):

Nepochybně ten trend je takový. Na druhou stranu já jsem zhruba před 14 dny znovu vyzval dopisem ředitele a upozornil jsem je na možnosti čerpání rychlých evropských peněz přesně na tyto účely a vyzval jsem je, aby ty peníze čerpali.

Moderátor (Václav Moravec):

Připomínám, že hostem u mikrofonu Rádia je dnes ministr školství z Věcí veřejných Josef Dobeš. Novinkou letošního školního roku, který právě zítra začíná, jsou i státní maturity. Nečasova vláda jim před časem dala zelenou.

Záznam Petra Nečase:

My jsme přesvědčeni, že státní maturita nebo nějaká forma státní závěrečné zkoušky je nutná pro udržení kvality našich škol a také umožní věrohodné srovnání kvality jednotlivých škol stejného typu.

Moderátor (Václav Moravec):

Slova premiéra Petra Nečase. Odkladů státních maturit bylo několik, i senátor Marcel Chládek se pokoušel systém státních maturit ještě odložit na poslední chvíli a to i kvůli těmto svým výhradám:

Záznam Marcela Chládky:

První výhrada, která je, tak je, že ten systém je dle mého názoru neúměrně předražený a velmi nepřehledný. Za tu dobu příprav do tohoto systému šla jedna miliarda korun, což potvrdí současný ministr. Každý rok, vážené dámy a vážení pánové, bude stát dalších 200-250 milionů z veřejného rozpočtu.

Moderátor (Václav Moravec):

Zaznamenalo Rádio Impuls v Senátu slova senátora Marcela Chládky. Nakonec tedy státní maturity budou letos spuštěny, na podzim se chystá generálka. Pane ministře, dá se zhruba ta čtvrt miliarda seškrtnat, toho ročního provozu a máte jasnou představu, kolik by ten roční provoz, když jste řekl, že vy na tom budete chtít provést ještě změny ušetřit na tom ročním provozu, k jaké částce se chcete dostat?

Host (Josef Dobeš):

Já už jsem ty škrty udělal a jednal jsem se všemi dodavateli a máme to dneska ve formě dodatků smluv, které se budou v tomto týdnu, nepoději v příštím podepisovat. Takže já vím, že v prvním roce, což je v roce 2010-2011, máme mínus 62 milionů z částky 230 milionů. Takže si poměrně spočítáme, že je to necelých 170 milionů. A za všechny... jestli se nemýlím, 215 milionů, takže jsme kolem 170-180 milionů ročně, nás ta státní maturita bude stát. Já neříkám,

že to je levná záležitost, je to model zděděný. Souhlasím s kritikou, že to není ideální řešení, nicméně ve chvíli, když máte podepsané smlouvy na čtyři roky, tak hrozí přesně ty ztráty a ty ztráty kdybychom odložili podle mě, ukončili státní maturitu, další odklad by byl smrtí pro státní maturitu, pro jednotnou formu státní maturity.

Moderátor (Václav Moravec):

Což považujete za formu dobrou, ale zároveň co ta možná námitka, že by Ministerstvo školství mohlo udělat ještě víc pro to, aby ty státní maturity byly předstupněm na vysokou školu, tedy jednou ze základních součástí přijímacího řízení na vysokou školu?

Host (Josef Dobeš):

To je mým cílem a s vámi v tomhle souhlasím. Máme dvě úrovně té obtížnosti státní maturity a já věřím, že až rektori a i tak v tom duchu jsem s nimi mluvil, uvidí rok, dva, já myslím, že uvidí, jak to funguje a v praxi si ověří, že ta složitější podoba té státní maturity odpovídá jejich požadavkům, tak to bude přesně ta vstupenka na vysokou školu pro ty úspěšné maturanty.

Moderátor (Václav Moravec):

Chápu-li to správně, podle vás by už rok 2013 mohl být tím rokem, kdy státní maturita a její výsledky budou mít zásadní, možná nejzásadnější váhu v přijímacím řízení na vysokou školu?

Host (Josef Dobeš):

Velmi bych si to přál.

Moderátor (Václav Moravec):

A to vám rektori přislíbili?

Host (Josef Dobeš):

Bavili jsme se s rektory, co oni si od toho slibují a že potřebují nějakou dobu. Můj odhad a já jsem i poslouchal výroky rektorů v médiích a myslím, že na těch dvou letech se shodujeme. Ale za předpokladu, že ta státní maturita bude správně nastavena a to je mým úkolem.

Moderátor (Václav Moravec):

Říká ministr školství České republiky Josef Dobeš z Věcí veřejných, který byl hostem dnešních Impulsů. Děkuji za rozhovor, těším se někdy příště na shledanou.

Host (Josef Dobeš):

Já také, na shledanou.